Reviderad avfallsplan för Jönköping, Habo och Mullsjö kommuner

Sammanfattning

Nuvarande avfallsplan gäller till och med år 2026. Bolaget har därför tagit fram ett förslag till reviderad avfallsplan, Avfallsplan 2027-2030.

Innan kommunfullmäktige antar en avfallsplan ska kommunen enligt 15 kap. 48 § miljöbalken på ett lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsinnehavare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse av avfallsplanen. Avfallsplanen ska finnas tillgänglig för granskning under minst fyra veckor.

Samråd, utställning och granskning genomfördes under juni-augusti 2026. Under samrådstiden inkom 13 yttranden. Dessa har sammanställts och kommenterats i en samrådsredogörelse (se bilaga 2 till tjänsteskrivelsen). Av samrådsredogörelsen framgår att ett antal beskrivande texter har lagts till i avfallsplanen efter samrådet. Även uppföljningsintervallet för åtgärdsplanen har ändrats.

En avfallsplan omfattas av miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen. Det innebär att en strategisk miljöbedömning ska göras i de fall genomförandet av avfallsplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen visar att Avfallsplan 2027–2030 inte bedöms medföra en betydande miljöpåverkan (se bilaga 2). Avfallsansvarig nämnd (kommunstyrelsen) i respektive kommun bör därför i ett särskilt beslut göra samma bedömning.

Beslutsunderlag

June Avfall & Miljö AB:s tjänsteskrivelse 2026-09-22
Bilaga 1: Förslag till Avfallsplan 2027–2030 inkl. bilagor
Bilaga 2: Samrådsredogörelse Avfallsplan 2027–2030 (bilaga 8 till avfallsplanen)
Bilaga 3: Undersökning av betydande miljöpåverkan (bilaga 7 till avfallsplanen)

Förslag till beslut

- Styrelsen föreslås fatta beslut om att ställa sig bakom förslag till Avfallsplan 2027–2030 för Jönköping, Habo och Mullsjö.

- Styrelsen föreslås fatta beslut om att genomförandet av Avfallsplan 2027–2030 inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Någon strategisk miljöbedömning behöver därför inte göras.

June Avfall & Miljö AB
Postadress: Box 659, 551 19 JÖNKÖPING
Besöksadress: Momarken 42, Jönköping
www.juneavfall.se

Bakgrund

Enligt 15 kap. 45 § miljöbalken ska det för varje kommun finns en avfallsplan som antas av kommunfullmäktige. Jönköping, Habo och Mullsjö kommuner har en gemensam avfallsplan vilken fastställs av kommunfullmäktige i respektive kommun.

Nuvarande avfallsplan antogs av kommunfullmäktige i respektive kommun under november 2022. Enligt 15 kap. 45 § miljöbalken ska uppgifterna i avfallsplanen ses över minst vart sjätte år och uppdateras vid behov.

Eftersom nuvarande avfallsplan gäller till och med år 2026 har bolaget tagit fram ett förslag till reviderad avfallsplan för åren 2027–2030. Samrådsversionen av Avfallsplan 2027–2030 innehöll följande ändringar:

- Texterna i Avfallsplan 2027–2030 och dess bilagor har uppdaterats med tanke på gällande lagstiftning och ny statistik. I övrigt är det inga betydande förändringar i innehållet.

- Nuvarande avfallsplan innehåller fyra målområden; Minska avfallsmängderna, Från avfall till resurs, Minska miljöpåverkan från avfallsverksamheten och Nedskräpning. Avfallsplan 2027–2030 innehåller bara tre målområden. Målområdet Minska miljöpåverkan från avfallsverksamheten har tagits bort och hanteras istället inom bolagets verksamhetsplanering.

- Effektmålen i Avfallsplan 2027–2030 har uppdaterats utifrån ny nationell lagstiftning och kunskap. Under målområde 1 och 3 har effektmålen enbart uppdaterats med nya siffror. Effektmålen under målområde 2 har däremot ändrats något. Dels för att kunna följa upp resultatet rättsorterat restavfall från hämtningen och sortergårdarna separat. Dels har fokus på mängden textil i restavfallet flyttats till andra fraktioner som bedöms vara viktigare att följa upp under kommande år.

Samråd, utställning och granskning pågick från den 18 juni 2026 till den 31 augusti 2026. Under denna tid ställdes förslag till Avfallsplan 2027–2030 ut på en plats i varje kommun (Juneporten i Jönköping, biblioteket i Habo och kommunhuset i Mullsjö) och skickades till 87 remissinstanser. Under samrådstiden inkom 13 skriftliga yttranden. Dessa har sammanställts och kommenteras i en samrådsredogörelse (se bilaga 2 till tjänsteskrivelsen).

Av samrådsredogörelsen framgår att följande beskrivande texter har lagts till i Avfallsplan 2027–2030 och tillhörande bilagor efter samrådet:

- Avfallsplanen har kompletterats med information och förslag på åtgärder kopplade till kommunens papperskorgar.
- Bilaga 3 har kompletterats med information om den pågående utbyggnaden av förpackningsavfall på torg och parker, Jönköpings kommuns arbete med papperskorgsbeståndet och samverkansforumet Rent i Jönköping.
- Avfallsplanen och bilaga 4 har kompletterats med skrivningar om att information och insamlingssystem behöver utformas så att de är tillgängliga och användbara för så många invånare som möjligt.

Efter önskemål från Habo och Mullsjö kommuner har uppföljningen av åtgärdsplanen ändrats från vartannat år till varje år. June Avfall & Miljö kommer därför ta fram, uppdatera och följa upp åtgärdsplanen varje år i samråd med kommunerna.

Kommunstyrelsen i Mullsjö kommun har framför synpunkter på att samrådstiden sammanfaller med semesterperioden och bedömer att samrådstiden därför är alltför begränsad. June Avfall & Miljö har bemött synpunkterna genom att redogöra för skälen till den valda samrådstiden samt de åtgärder som vidtagits för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för ett meningsfullt samråd.

I övrigt har June Avfall & Miljö bemött synpunkter som har en koppling till avfallsplanen, men som inte har föranlett några ändringar i avfallsplanen eller tillhörande bilagor.

Undersökning om betydande miljöpåverkan
Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken ska en kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag göra en strategisk miljöbedömning om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I miljöbedömnings-förordningen finns bestämmelser om vilka planer som ska och inte ska antas medföra betydande miljöpåverkan samt underlag för att bedöma betydande miljöpåverkan.

Avfallsplan 2027–2030 uppfyller inte per automatik kriterierna för betydande miljöpåverkan och kommunen ska därför undersöka om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. June Avfall & Miljö har därför undersökt om genomförandet av Avfallsplan 2027–2030 kan antas medför en betydande miljöpåverkan (se bilaga 2). Bedömning av avfallsplanens miljöpåverkan har gjorts utifrån avfallsplanens uppsatta målområden och effektmål. Undersökningen visar att samtliga målområden med tillhörande effektmål bedöms ha en positiv miljöpåverkan till följd av ökad materialåtervinning och återanvändning samt förebyggande av avfall. Den negativa miljöpåverkan bedöms som liten och bedöms främst uppstå till följd av transport av avfall.

Enligt 6 kap. 7 § miljöbalken ska kommunen efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Avfallsplan 2027–2030 bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan. Någon strategisk miljöbedömning bedöms därför inte behöva göras. Länsstyrelsen i Jönköpings län meddelade 2026-04-22 att de inte har några synpunkter på undersökningen.

Hanna Friman

Utvecklingschef
June Avfall & Miljö